

Fördjupad granskning – Planering, iakttagelser och bedömning

Granskningens namn: Förtroendekänsliga områden

Bakgrund

Representation, resor, mutor och bisysslor är exempel på riskområden när det gäller förtroendeskadligt beteende och oegentligheter. Toleransnivån för avvikelser i förhållande till gällande regler och riktlinjer på dessa områden är mycket små.

Kommunfullmäktige har beslutat om Riktlinjer om mutor och representation vilka gäller för alla förtroendevalda och anställda i staden och i stadens bolag.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om bolaget har ett förebyggande arbete och en tillräcklig kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden.

- Omfattas förtroendekänsliga områden in bolagets väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan?
- Hur arbetar bolaget förebyggande avseende personalens kunskap om stadens riktlinjer samt tillämpning av representation, mutor (gåvor/ belöningar eller andra förmåner), jäv?
- Finns policy/riktlinje för resor och konferenser samt bisysslor?
- Finns inbyggda kontroller i system och löpande redovisningen avseende redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden?
- Sker uppföljning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden och finns rutiner för hur upptäckta avvikelser ska hanteras?

Stadsrevisionen

Hantverkargatan 3D
Stadshuset
105 35 Stockholm
Telefon 08 508 29 xxx
Växel 08 508 29 000
Fax 08 508 29 399
www.stockholm.se/revision

Avgränsning

Förtroendekänsliga områden avgränsas i granskningen till följande områden:

- Representation
- Mutor (gåvor/belöningar eller andra förmåner)
- Jäv
- Resor och konferenser (inkl taxi)
- Bisysslor

Granskningen avser perioden 20180101-20181031.

Revisionskriterier

- Stadens Riktlinjer om mutor och representation (KF 2015-12-02, dnr 160-1416/2015)¹

Stadens riktlinjer omfattar stadens förhållningssätt och regler avseende representation, mutor och jäv. Utgångspunkten för riktlinjerna är att representationen ska kännetecknas av måttfullhet. Vidare anges att i staden finns en fast praxis hur dessa anställda ska agera om de erbjuds förmåner av olika slag från personer och företag som de har kontakt med i våra arbeten. Målet är att ingen ska kunna misstänkas för att ta emot mutor. De rättsfall som finns visar att det ställs särskilt höga krav på offentligt anställda, och då särskilt på de som ägnar sig åt myndighetsutövning samt de som arbetar med upphandling och inköp. Stadens anställda som i sitt arbete utövar myndighet eller beslutar om offentlig upphandling ska aldrig ta emot gåvor, belöningar eller andra förmåner. Andra anställda inom stadens olika verksamheter ska iaktta särskild försiktighet när det gäller att ta emot förmåner av olika slag. Gällande jäv finns en skyldighet enligt lag att självantmäla jäv. Om stadens anställda känner till någon omständighet som kan antas utgöra jäv ska de meddela detta. Det kan ibland förekomma situationer som är svåra att bedöma ur jävssynpunkt. I sådana fall bör försiktighet iakttas och förtroendevalda eller anställda ska avstå från att delta i hanteringen av ärendet. Även här gäller således att det inte ska kunna misstänkas för något felaktigt agerande.

Ansvarig styrelse

SGAF

Metoder

Granskningen har genomförts genom intervjuer med ekonomichef samt genomgångar av regler och riktlinjer, rutiner samt räkenskapsmaterial.

¹ <http://intranat.stockholm.se/PageFiles/1816/Mutor.pdf>

Verifiering har skett genom urvals-/stickprovskontroller under december 2017 till oktober 2018 inom representations- och rese-/konferenskonton.

Iakttagelser

Bolagets förebyggande arbete

Bolaget arbetar förebyggande avseende personalens kunskap om stadens riktlinjer samt tillämpning av representation, mutor (gåvor/belöningar eller andra förmåner), jäv genom årlig information till de anställda. Vid löpande personalmöten är nyheter från staden och dess riktlinjer en stående punkt. Utöver detta har bolaget fastställt etiska riktlinjer som stöd till de anställda.

Det finns inbyggda kontroller i system och löpande redovisningen avseende redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Detta görs genom att transaktioner inom det förtroendekänsliga området alltid går till en extra slutkontroll i attestflödet.

I bolagets riskanalys samt interkontrollplan görs en tydlig koppling till risker inom det förtroendekänsliga området.

Resor/konferenser – regler och rutiner

Av bolagets policy för tjänsteresor framgår bl.a. att beslut om tjänste- eller studieresa, deltagande i kurs eller konferens inom Sverige fattas av VD eller vid dennes förhinder Ekonomiansvarig, detta gäller både inom och utanför Sverige. Styrelsens ordförande, eller vid dennes förhinder vice ordförande, ska godkännas VD:s tjänste- och studieresor utom Norden. Sker tjänste- eller studieresa på styrelsens uppdrag ska beslut fattas i styrelsen.

Efter studieresa ska skriftlig reserapport upprättas som arkiveras. Efter tjänste- och studieresa på styrelsens uppdrag ska skriftlig reserapport anmälas till styrelsen samt arkiveras.

Omfattning på resor och konferenser t o m 2018-10-31:

Konton	Kostnader, tkr
5801 Resekostnader	6,5
7611 Utbildning	182,0
7612 Konferenser	7,0

Totalt	195,5
---------------	--------------

I granskningen har vi valt ut 6 stycken verifikationer för kontroll.

Resultatet av granskningen visar att samtliga granskade resor/konferenser är i enlighet med bolagets regler och beslut är fattad av behörig person och rimliga i sin omfattning.

Representation – regler och rutiner

Bolagets styrelse har fastställt regler för representation och gåvor som utgår från stadens regelverk. Av dessa framgår bl.a:

- Representationen ska alltid ha ett omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten. Det gäller både tidpunkt och plats för representationen samt de personer mot vilka representationen riktar sig.
- Man ska vara restriktiva med representation. Detta gäller särskilt i samband med myndighetsutövning, inköp och upphandling, där det i princip inte får förekomma.
- Återkommande representation med en och samma person eller grupp av personer bör inte förekomma.
- Det bör inte vara fler deltagare från bolaget än utomstående gäster.

Omfattning på representation t o m 2018-10-31

Konton	Kostnader, tkr
6071 Representation, avdragsgill	2,1
6072 Representation, ej avdragsgill	1,9
7631 Personalrepresentation, avdragsgill	2,1
7632 Personalrepresentation, ej avdragsgill	9,1
Totalt	15,2

I granskningen har vi valt ut 10 stycken verifikationer för kontroll.

Resultatet av granskningen visar att samtliga granskade verifikationer är i enlighet med bolagets/stadens regler. Representationen bedöms vara tjänsteanknuten och utläggerna bedöms vara rimliga i sin omfattning.

Bisysslor – regler och rutiner

Av bolagets policy för bisysslor framgår bl.a. att bisyssla från konkurrerande företag eller företag som bolaget har en affärsmässig relation till ska normalt inte tillåtas och ska alltid godkännas av VD.

Årligen skickas information ut till alla anställda där status för bisyssla redovisas. En särskild blankett för anmälan av bisyssla finns framtagen. På bolagets intranät redovisas de regler som gäller för bisysslor.

Vid nyanställning gör förfrågan om den anställda har bisyssla. Bolaget genomför årligen en egen kontroll mot Bolagsverket (ingår i IK-planen) beträffande vilka engagemang de anställda eventuellt har i andra bolag. Resultaten av denna kontroll diskuteras med de berörda på bolaget.

Slutsatser och bedömning

Sammanfattningsvis bedöms att bolaget har ett förebyggande arbete inom det förtroendekänsliga området. Bolaget har antagit regler/riktlinjer och informerar personalen om dessa. Vidare bedöms bolaget ha en tillräcklig kontroll av redovisnings-transaktioner inom förtroendekänsliga områden.